

Sjöfartsverkets remissvar avseende remiss av EU-kommissionens förslag om en reform av tullunionen

Sjöfartsverket har tagit del av rubricerat ärende för yttrande. Sjöfartsverket tillstyrker i huvudsak förslaget, men med reservationer enligt nedan.

Sammanfattning

I Sjöfartsverkets huvuduppgifter ingår att tillhandahålla system för fullgörande av rapporteringsskyldigheter för fartyg som ankommer till och avgår från hamnar i Sverige. Sådant fullgörande ska kunna ske i elektroniskt format och via en kontaktpunkt (Single Window), allt i enlighet med gällande och kommande EU-regler.

Vissa tullformaliteter kan redan idag rapporteras via Sjöfartsverkets system Maritime Single Window (MSW) och fler tullformaliteter kommer att kunna rapporteras via kommande European Maritime Single Window environment (EMSWe), med planerat tillämpningsdatum den 15 augusti 2025.

Sjöfartsverkets uppfattning är att det i nuläget finns en rad oklarheter avseende hur fullgörandet av rapporteringsskyldigheterna kan och ska synkroniseras med fullgörandet av tullformaliteterna. De bakomliggande regelverken för dessa båda rapporteringar har stora skillnader med tillhörande olikheter i krav på hantering, sekretess och överföring av information.

Nu gällande EU-regelverk ger inte tillräcklig ledning för effektiv hantering av gemensam rapportering och aktuellt förslag till reform innebär inte någon egentlig förbättring i detta avseende.

Enligt Sjöfartsverkets mening finns det två vägar att gå, antingen frikoppla tullformaliteterna från övriga rapporteringsskyldigheter eller knyta

rapporteringarna närmare varandra för att undvika bland annat gränsdragningsproblematik och osäkerhet om vad som gäller.

Sjöfartsverkets synpunkter och kommentarer

Sjöfartsverket är ansvarig myndighet i Sverige för MSW enligt direktiv (EU) 2010/65 och nationell samordnare i Sverige enligt förordning (EU)2019/1239.

Förslaget till reform av tullunionen varken förklarar eller fördjupar definitionen av ”Single Window” vilket bidrar till osäkerheten. Det hänvisas till en förordning som ska hantera ”Single Window for Customs” förordning (EU) 2022/2399 om inrättande av en miljö med en enda kontaktpunkt för tullen i EU och om ändring av förordning (EU) nr 952/2013.

I förslaget till ny tullkodex finns begreppet ”EU Customs Data Hub” omnämnt som en nyhet. I texten till förordningen beskrivs denna hub svävande och det nämns bland annat kopplingar till ”Single Window” och förordning 2022/2239. Sjöfartsverket anser att det är bra att EU-kommissionen försöker harmonisera mellan de system som hanterar tullfrågor genom att också använda sig av Customs Data Model för implementering.

EMSWe-förordningen omnämns inte i den nya tullkodexen. Sjöfartsverket anser att tullkodexen borde omnämna EMSWe-förordningen och framförallt beskriva hur IT-systemen i de båda domänerna ska förhålla sig till varandra och hur Customs Data Model ska användas.

Många osäkerheter i nya tullkodexen kopplat till implementeringen av EMSWe

Sjöfartsverket och Tullverket har regelbundna möten på expertnivå för att skapa en gemensam förståelse för hur implementeringarna av EMSWe och de centrala och nationella tullsystemen som är under uppbyggnad med koppling till den nya tullkodexen ska gå till. Det kvarstår många oklarheter och tekniska utmaningar i arbetet.

Det råder ett antal osäkerheter gentemot centrala och nationella tullsystem som Sjöfartsverket vill lyfta i samband med den nya tullkodexen:

- En osäkerhet råder kring ICS2 för den summariska införseldeklarationen och PoUS för bevis av varors tullstatus som unionsvaror gentemot EMSWe.
- Ett flertal tullformaliteter ska enligt EMSWe-förordningen kunna rapporteras via EMSWe av rapporteringsskyldiga inom sjöfartssektorn.

Datum
2023-09-25

Vår beteckning
23-03865-1

Samtidigt ska alla tullformaliteter kunna rapporteras av alla transportslag via EU-gemensamma eller nationella tullsystem. Det är otydligt hur detta ska kunna fungera utan dubbelrapportering.

- I vissa fall är det valbart (eller oklart) om integration ska ske mellan den nationella EMSWe-implementationen (kallad MNSW) och EU-centrala tullsystem eller nationella tullsystem.
- Tidplanerna för införandet av EMSWe och nuvarande införande av ”Single window for Customs” och andra centrala tullsystem överlappar och dras med förseningar, varför förutsättningarna är oklara på båda sidor.
- Osäkerheter råder kring hur engångsprincipen ska kunna upprätthållas, samtidigt som sekretesskrav uppfylls, för uppgifter som kan rapporteras i EMSWe eller i tullens system. Hur ska en rapporteringsskyldig veta vad som redan har rapporterats, när transparensen mellan tullsystemen och EMSWe kan vara begränsad av sekretesskäl? Ska nya inrapporterade uppgifter skriva över de gamla?
- När deklARATIONERNA försvinner enligt nya tullkodexen och tulldata istället ska tillgängliggöras vid källan är det högst oklart vad detta kommer att innebära för tullformaliteter i EMSWe, där datauppsättningen och formaliteterna bygger på just deklARATIONER. Det är ett skifte som avsevärt kommer att påverka systemarkitekturen. Det skapar osäkerheter hur mycket förutsättningarna för EMSWe kommer att ändras från 2028 och framåt, till följd av den föreslagna reviderade tullkodexen.

Oklara förutsättningar på grund av förseningar i införandet skapar behov av konsekvensutredning

Det är liten sannolikhet att EMSWe-förordningens tidsfrist till 15 augusti 2025 kommer att kunna uppfyllas, då den nationella IT-utvecklingen ännu inte har påbörjats i flera medlemsstater i väntan på utveckling av gemensamma komponenter som EU-kommissionen ansvarar för. EU-kommissionen överväger för närvarande att begära en ändring av EMSWe-förordningen på grund av förseningarna.

Om ett sådant revideringsarbete initieras anser Sjöfartsverket att Sverige bör överväga att även begära förändringar i EMSWe-förordningens artiklar om tullformaliteter och framförallt i bilagan till förordningen (punkt A.7). Sjöfartsverket föreslår att det inför sådana förändringar görs en konsekvensutredning av att minska tullrapporteringen i EMSWe. En frikoppling av tullformaliteter skulle medföra att deklareranter¹ inom sjöfarten behöver

---

¹ Förordning (EU)2019/1239, artikel 2 punkt 11: Deklarant: en fysisk eller juridisk person som omfattas av rapporteringsskyldigheter eller någon annan vederbörligen bemyndigad fysisk eller juridisk person som agerar på den personens vägnar inom ramen för rapporteringsskyldigheten i fråga

Datum
2023-09-25

Vår beteckning
23-03865-1

---

rapportera tullformaliteter i ett system och övriga rapporteringsskyldigheter i samband med fartygsanlöp i ett annat system.

I och med införandet av EMSWe kommer fartyg att kunna skicka information på samma digitala sätt i alla länder och hamnar inom EU. Sjöfartsverket är rustade och har en bra grund för att kunna stödja tillämpningen av den nya föreslagna tullagstiftningen, men har samtidigt hittat många brister och oklarheter i förslaget kopplat till EMSWe och den nya tullkodexen vilket belysts i detta remissvar.

Detta ärende har beslutats av Tf Generaldirektör Joel Smith. I handläggning och samråd av ärendet har ingått, Ulf Holmgren, verksjurist, Jonna Tornemark, Gruppchef och förvaltningsledare (VAAS), Per Setterberg, Projektledare EMSWe, Mikael Renz, IT-strateg, Magnus Österlund, Projektledare IT, samt strateg Fredrik Högberg, tillika föredragande.

Joel Smith,
Tf Generaldirektör